

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Вовк С.М.

*кандидат економічних наук, доцент,
Донецький державний університет управління*

УМОВИ ДЛЯ КОНТРАКТНИХ КОНСТРУКЦІЙ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Сучасний розвиток соціально-економічних відносин у більшості країн світу характеризується об'єднанням зусиль держави і приватного сектора в знаходженні нових форм і методів управління інфраструктурами. Найбільш ефективними стають ті, де йде управління державною і приватною власністю завдяки державно-приватному партнерству. В такому партнерстві створюються нові механізми та підходи до управління організаціями, можливий інноваційний розвиток та на відміну від традиційних адміністративних відносин створюється умови для фінансування і інвестування певних галузей та систем.

Привабливість форм, методів, механізмів управління та видів державно-приватного партнерства спонукає закордонних і вітчизняних вчених не залишати наукових досліджень. Як наукову дефініцію державно-приватне партнерство (ДПП) визначають як, один із способів розвитку громадської інфраструктури, заснований на довгостроковій взаємодії держави і бізнесу, при якому приватна сторона (бізнес) бере участь не лише у створенні (проектуванні, фінансуванні, будівництві / реконструкції) об'єкта інфраструктури, але і в його наступній експлуатації та / або технічному обслуговуванні в інтересах громади.

Охорона здоров'я України вже досить довго йде пошуками нових підходів до свого розвитку. Але, кожен етап реформування не дає очікуваного результату. Тому вітчизняні вчені [2, с. 75; 3, с. 69] розглядають ДПП як певний метод реформування медичної сфери. Однак, найчастіше вони розглядають ДПП як цільовий підхід до управління, залишаючи за межами наукових пошуків розвиток самостійності управління лікувальних закладів.

Ми погоджуємося з роздумами Джеффри Делмона [5, с. 37], який вважає що, державно-приватне партнерство соціально-економічної сфери це: «...контрактні конструкції, які застосовуються у державно-приватному партнерстві, та які надзвичайно різноманітні за формами і моделями. Але це не обмежування публічного сектору використовувати конкретні схеми з їх числа, а швидше, це приклади того, якими методами приватна компанія може бути втягнута в проект».

Як соціальний інститут державно-приватне партнерство формується і функціонує відповідно до сукупності сформульованих сучасними соціальними

теоріями загальних і/або універсальних принципів державного управління з подальшою їх конкретизацією [4, с. 99].

З підходу до цього була вивчена та проаналізована правова база нормативних документів які стосуються організації та управління державно-приватним партнерством в Україні [1]. Згідно з отриманими даними були визначені певні принципи, та систематизовані наступним чином:

1. Для громадського партнера (медичного закладу, місцеві органи влади, територіальні громади та ін.) – повністю або частково перекласти на приватного партнера зобов'язання по фінансуванню створення об'єкта інфраструктури; вибір приватного партнера виключно на основі проведення конкурсу; розділити або повністю передати приватному партнеру ризики подорожчання будівництва, якості проведених будівельних робіт, недотримання термінів введення об'єкта в експлуатацію, якості технічного обслуговування, ризики виручки тощо; доступність товарів, робіт, послуг і підвищення їх якості;

2. Для приватного партнера – рівність перед законом державних та приватних партнерів у ході реалізації проектів ДПП; заборона будь-якої дискримінації прав приватних або державних партнерів; узгодженість інтересів державного та приватного партнера з метою отримання взаємовигоди від результатів реалізації проекту; незмінність форми власності об'єкта протягом усього життєвого циклу; визнання партнерами прав, обов'язків і відповідальності передбачених законодавством України та умовами договору; справедливий розподіл між державою та інвестором ризиків, пов'язаних з реалізацією ДПП (проекту).

Але на наш роздум такий перелік ще не повний і не завжди відповідає реальній дійсності у охороні здоров'я. Це пов'язано, з одного боку, з ускладненням соціально-економічних відносин в країні, утрудненням фінансування соціальної сфери, складності виконання державою суспільно значимих функцій, дефіцитом бюджету та ін. З іншого боку, бізнес зацікавлений у нових об'єктах для інвестування, скорочення витрат виробництва і збільшення прибутку.

Не дивлячись на те, що викладені принципи партнерства далеко не досконалі, вони в рівній мірі притаманні в договорах у всіх сферах вітчизняної економіки. Вибір форми взаємодії здійснюється, як правило, в залежності від того, у яких сферах виробництва реалізується угода.

З усіх форм договірних відносин особливої уваги, на нашу думку, заслуговує впровадження в рамках ДПП форми концесійних відносин, названих Групою Світового банку економічного розвитку найбільш поширеною формою партнерства. Однак з юридичної точки зору угоди про державно-приватне партнерство та концесійні угоди вони є самостійними правовими інститутами, розгляд, висновок і реалізація яких регулюються окремими законами. І якщо у випадку контрактів, у договорах оренди держава або охорона здоров'я виступають суб'єктами цивільного права і для їх ефективної діяльності цілком достатньо норм Цивільного кодексу, то в рамках концесії держава, насамперед, є органом публічної влади.

Особливо актуальними можуть стати концесії у сфері охорони здоров'я в силу того, що дана галузь характеризується обмеженими невеликими відрахуваннями з бюджету, внаслідок чого, для розвитку галузі потребує залучення додаткових фінансових вкладень. Більше того, ми переконані, що концесійне партнерство в рамках ДПП – це одночасно і інноваційний механізм в сучасних умовах розвитку економіки, і механізм розвитку інвестиційного процесу.

Список використаних джерел:

1. Офіційний портал Верховної Ради України: <http://rada.gov.ua>
2. Малюта Л.Я., Мельник Л.М. «Сучасні організаційні форми суб'єктів інноваційної інфраструктури в умовах переходу до сталого розвитку» Вісник Житомирського національного агроекологічного університету (2015): с. 75-87.
3. Нарожний С.М. «Теоретичні засади організації державно-приватного партнерства» Актуальні проблеми державного управління(2014): с. 67-74.
4. Тараш Л.І., Петрова І.П. «Узагальнення практики використання форм державно-приватного партнерства» Вісник економічної науки України 2 (2015): с. 97-103.
5. Jeffrey Delmon Public-Private Partnerships in Infrastructure Practical Guidance for Public Authorities – The World Bank, PPIAF. – 2010. – 165 с.

Вовк Т.В.

викладач кафедри,

Донецький державний університет управління

НОВА ОСВІТНЯ СУБВЕНЦІЯ СЕРЕДНЬОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Сучасні політичні та соціально-економічні перетворення в Українській державі ставлять перед освітньою галуззю нові завдання, пов'язані, в тому числі, з теоретико-методологічним обґрунтуванням необхідності вдосконалення механізмів державного управління системою середньої освіти в країні. Переосмислення складових освіти, її ключових характеристик та необхідність умов існування механізмів державного управління в українській освітній системі, а особливо розвитку менеджменту екологічної освіти. Вони пов'язані з загальними трансформаціями в суспільстві, появою нових парадигм управління, зміною ролі освіти в українському суспільстві й новою якістю нової освітньої субвенції.

За оцінками фахівців, загальні негативні тенденції, які спостерігаються в системі освіти, впливають і на стан екологічної освіти. Система екологічної освіти в Україні продовжує бути фрагментарною, слабкою концептуально, декларативною, а отже, неефективною. Критичний стан середньої екологічної освіти викликаний: багаторічним пануванням споживацького ставлення до природи; незнанням і руйнуванням народних традицій раціонального природокористування; недооцінкою екологічних знань у системі освіти; відсутністю необхідної законодавчої бази; недостатньою відповідальністю